

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

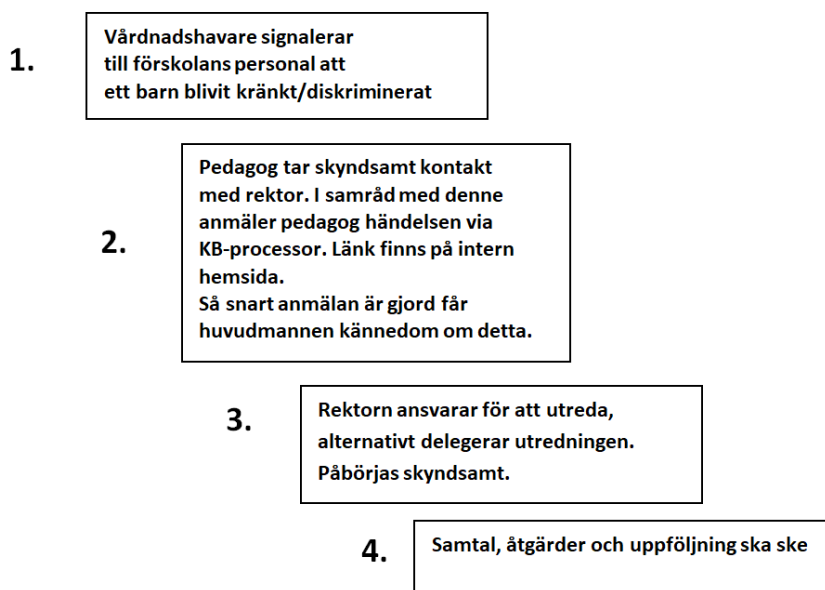
Förskolan Lindeberga Milstenen Sjöängen

Upprättad: 2018-05-16

Reviderad: 2023-05-24

Vi strävar efter att vara en välkomnande förskola där både barn och vuxna, känner sig välkomna och är trygga. Vi tillåter inte någon form av kränkande behandling eller diskriminering.

Om du, eller ditt barn upplever diskriminering eller kränkande behandling, tveka inte- ta kontakt med förskolans pedagoger eller förskolans ledning.

Ditt barn och du är välkommen till oss!

Mikael Arvidsson
Rektor

Pedagoger på förskolan

Ulrika Engberg
Bitr. rektor

Innehållsförteckning

Syfte och bakgrund	s 3
Främja likabehandling och motverka kränkningar	s 3
Tillitsfulla relationer	s 3
Normer, normmedvetenhet och normkritik	s 4
Definitioner	s 4
Styrdokument	s 5
Lokalt: Främjande arbete	s 6
Lokalt: Plan mot kränkande behandling	s 7
Mål för kommande år	s 8-9
Plan för diskriminering	s 10
Om ett barn blir kränkt/diskriminerat	s 11

Syfte och bakgrund

Vi strävar efter att vara en välkomnande förskola där både barn och vuxna, känner sig välkomna och är trygga. Vi tillåter inte någon form av kränkande behandling eller diskriminering.

Om du, eller ditt barn upplever diskriminering eller kränkande behandling, tveka inte ta kontakt med förskolans pedagoger eller förskolans ledning.

Detta dokument är utbildningsförvaltningens beskrivning av den **lägstanivå** som en **plan mot diskriminering och kränkande behandling ska innehålla**. Till detta har vi på Förskolan Lindeberga Milstenen Sjöängen valt att fylla på med aktuell information just för vår enhet.

Främja likabehandling och motverka kränkningar

Utbildningen ska enligt skollagen och läroplanen för förskolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Ibland sammanfattas detta som förskolans värdegrund. Läroplanen framhåller att

*Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering pga kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.*¹

Det främjande arbetet ska syfta till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att bidra till en förskolemiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Barn utvecklar i arbetet med värdegrunden kunskaper om mänskliga rättigheter och demokrati. Värdegrundsarbetet sker också genom exempelvis de demokratiska arbetsformer och positiva arbetsklimat som ska råda i verksamheterna. I detta arbete utvecklar barn förmågor som behövs för att aktivt kunna verka i ett demokratiskt samhälle.

*Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egen värde och verka för en hållbar utveckling.*²

Tillitsfulla relationer

Här följer exempel på hur personal kan skapa förtroendefulla relationer till barnen i förskolan.

Ett antal faktorer, hämtade från nedan citerade doktorsavhandling¹, lyfts fram som särskilt viktiga vid relationsbyggande:

- att ta sig tid att lyssna,
- att se hela barnet/eleven – att låta barnets/elevens livsvärld få ta plats,
- att lyfta in barns/elevs erfarenheter i undervisningen,
- att på andra sätt möjliggöra barns/elevs delaktighet och inflytande,
- att bemöta barnen/eleverna utifrån de behov de har och
- att bygga ett förtroendekapital att ta av den dag läraren exempelvis behöver tillrättavisa ett barn/en elev.

1

¹ Läroplan för förskolan, Lpfö18, s 5 *Förskolans värdegrund och uppdrag*

² Läroplan för förskolan, Lpfö18, s 5 *Förskolans värdegrund och uppdrag*

³Lilja, A. (2013). *Förtroendefulla relationer mellan lärare och elev* (Doktorsavhandling, Gothenburg Studies in Educational Science, 338). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Normer, normmedvetenhet och normkritik

Normkritiska perspektiv kan vara ett stöd och ge förskolepersonal konkreta verktyg i förskolans arbete med att hålla ihop arbetet med värden och kunskaper. Ett normkritiskt arbete berör hela det pedagogiska uppdraget och kan vara en grund för att dagligen, i planering, lektions-/verksamhetsinnehåll, bemötande, kollegialt lärande, reflektioner och bedömning arbeta mot att uppfylla målen i läroplanen. Förutom att ge stöd i det dagliga pedagogiska arbetet och hjälpa till att uppfylla förskolans demokratiuppdrag kan normmedvetenhet också hjälpa till att förebygga kränkningar i förskolan. I flera rapporter fastslås att det som ligger till grund för att diskriminering och kränkande behandling uppstår inom skolan är normer. Normer riskerar att bidra till förtryck och ett upprepanande av maktstrukturer som leder till exkludering, diskriminering och kränkande behandling, som exempelvis våld (Skolverket 2009:88, Ungdomsstyrelsen 2013:13).

Definitioner

Kränkningar av barns värdighet kan förekomma i form av:

- **Diskriminering** som innebär att ett barn eller en elev *missgynnas* av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom diskriminering handlar om missgynnande och förutsätter någon form av makt hos den som utför diskrimineringen.
- **Trakasserier** som innebär ett uppträdande som *kränker någons värdighet* och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.
- **Kränkande behandling** är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

I Skolverkets (tidigare) allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling fanns följande beskrivning av trakasserier och kränkande behandling:

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, rykesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Vem avgör vad som är kränkande?

- Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat.
- Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande.
- För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig.
- Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande.
- I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet.
- Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten.
- Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid har möjlighet att förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Se Skolverkets hemsida.

Styrdokument

- **Skollag (2010:800)**, 6 kap
- **Diskrimineringslag (2008:567)**
- **Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling**
- **Läroplan för förskolan, Lpfö18**
 - 1. Förskolans värdegrund och uppdrag
 - 2.1 NORMER OCH VÄRDEN
 - 2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE
 - 2.3 BARNAS DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE
 - 2.8 REKTORNS ANSVAR
- **Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet -reviderad 2018**
 - Skolans värdegrund och uppdrag
 - 2.1 NORMER OCH VÄRDEN
 - 2.2 KUNSKAPER
 - 2.3 ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE
 - 3. Förskoleklassen
 - 4. Fritidshemmet

Styrdokumenterna för utbildningen påverkas även av och hänger samman med svensk och internationell rätt samt gemensamma överenskommelser som FN:s Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Europakonventionen och FN:s konventioner om barnets rättigheter, medborgerliga och politiska rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Principen ur Barnkonventionen om barnets bästa och barnets rätt att uttrycka åsikter i alla frågor som rör barnet finns till exempel med som utgångspunkt i skollagen.

Främjande och förebyggande arbete/Lokalt

Så här arbetar vi på förskolan Lindeberga Milstenen Sjöängen för att främja Likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Främjande arbete:

Vi på förskolan Lindeberga Milstenen Sjöängen ska arbeta för att

- Varje arbetslag strävar efter att vara aktivt närvarande pedagoger
- Se, uppmuntra och lyfta fram varje barns positiva sidor
- Konkretisera olika situationer, jämställdhet och mångfald för barnen. Ex genom sagor, film och dramatiseringar.
- Vara uppmärksamma kring samspel mellan barn-barn och vuxen-barn
- Tänka och agera normkritiskt
- Hålla värdegrundsarbetet aktivt bland personal och i barngrupp
- Kontinuerligt genomföra samtal mellan personal, rektor, biträdande rektor samt specialpedagog, för att barnen ska få bästa stöd på förskolan.
- Hålla planen känd för vårdnadshavare
- Varje barngrupp uppmärksammar Pride vid de tillfällen det arrangeras i Kalmar kommun.
- Arbeta utefter kraven för certifiering av Jämställd förskola

Tid: 2023/2024

Ansvar: Förskolans pedagoger och rektor

Kartläggningsmetoder

- ❖ Vi använder pedagogisk dokumentation för att få syn på, diskutera och reflektera kring vårt främjande arbete.
- ❖ Årliga vårdnadshavarenkäten
- ❖ Utvärdering av verksamhetsuppdrag

Plan mot kränkande behandling/Lokalt

Kartläggning

Ansvar:

För att fastställa barnens miljö på förskolan utifrån ett kränkande behandlingsperspektiv har vi kartlagt detta genom

- Vardagliga samtal med barnen
- Utbildningsförvaltningens årliga vårdnadshavarenkät
- Observationer
- Pedagogiska dokumentationer

Nulägesanalys

Vår analys:

Vårdnadshavarenkäten visar att 95% av alla vårdnadshavare svarat att kränkande behandling inte accepteras på förskolan Lindeberga Sjöängen Milstenen.

98% av vårdnadshavarna har svarat att alla pojkar och flickor ges samma förutsättningar.

Pedagogerna har observerat förskolegården med fokus på otrygga platser. Åtgärder som kommit fram är att fortsätta arbeta med att vara närvarande pedagoger för att skapa trygghet hos barnen.

Pedagogerna har fört diskussioner om hur de ska placera sig på hela förskolegården.

Varje arbetslag har tillsammans med barnen arbetat med olika aktiviteter utifrån artiklar i barnkonventionen. FN-dagen, Pride och rocka sockor har uppmärksammats.

Kompisböckerna har använts som en del i värdegrundsarbetet.

Alla arbetslag har filmat en situation i tamburen och tillsammans analyserat den utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Detta arbete behöver ständigt utvecklas och vi har nya mål kommande år.

Mål för kommande år

Utifrån kartläggning och nulägesanalys ser vi att vi behöver arbeta med följande åtgärder

Trygghet och studiero ska öka

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Varje verksamhet ska genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling.

Insats:

- Granska och analysera barnens lek och pedagogiska miljö med fokus på trygghet.
- Utifrån analysen görs nödvändiga förändringar i den pedagogiska miljön.

När: verksamhetsåret 2023/2024

Allas lika rättigheter och möjligheter ska öka

Verksamheten ska aktivt och medvetet arbeta med ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn och elever ges utrymme att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Insats:

- Alla pedagoger ska på ett APT genomföra en självvärdering utifrån förskolans arbete med jämställdhet.
- Diskussionsfrågor om jämställdhet på APT.
- Vid alla pedagogiska inköp ska jämställdhetsperspektiv beaktas.

När: verksamhetsåret 2023/2024

Ansvar:

Förskolans pedagoger ansvarar för att:

- Varje barn får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen.
- Utveckla normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron i barngruppen.
- Medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet och mångfald.
- Följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Rektor ansvarar för att:

- Se till att samtliga i personalen och vårdnadshavare har kännedom om att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på förskolan.
- Arbeta aktivt med att upprätthålla certifieringen Jämställd förskola.
- Årligen upprätta och utvärdera en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med pedagoger, barn och vårdnadshavare
- I de fall då vårdnadshavare anmäler kränkande behandling/diskriminering av barn, eller på annat sätt uppmärksammar en oönskad händelse:
 - I samråd med rektor- görs en anmälan via Drafit (länk finns på Piren)

Vårt gemensamma ansvar

- Vi lägger stor vikt vid att alla barn blir sedda och hörda varje dag.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras fortlöpande i olika forum.

Uppföljning och utvärdering

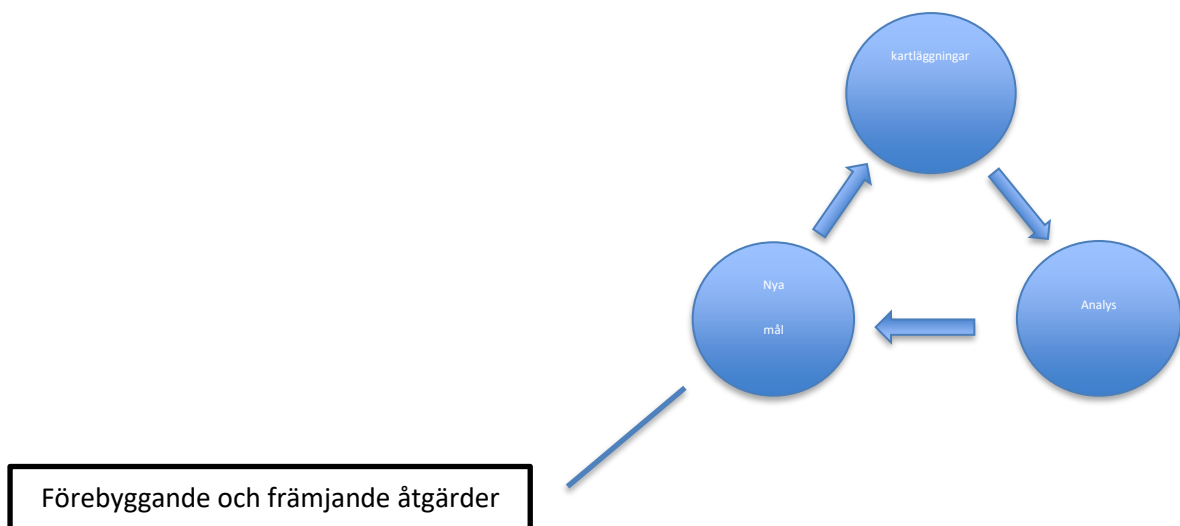
Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska utvärderas årligen.

Ansvar: Rektor och pedagogerna

Jämställdhets- och mångfaldsgruppen är med och utvärderar målen för att utveckla planen mot kränkande behandling och diskriminering.

Åtgärder vid akuta händelser

Se verksamhetshandboken – *Stödprocess vid diskriminering och kränkande behandling*

Plan mot diskriminering

Undersökning

Följande metoder har använts för att undersöka risker för diskriminering.

- Observationer av den pedagogiska miljön.
- Observationer för att undersöka om det finns otrygga platser för barnen på vår förskolegård.

Analys

Följande orsaker till risker och hinder har vi analyserat.

- Risken att våra pedagogiska miljöer inte är tillgängliga för alla.

Åtgärder

Följande åtgärder ska vi arbeta med för att förebygga diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever...

- Vi ska arbeta med struktur/organisation för att utöka möjligheten att vara aktivt närvarande pedagog både inomhus och utomhus.
- Vi ska hålla diskussioner kring värdegrundsfrågor levande i olika pedagogiska forum.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering genomförs i arbetslagen, pedagogisk grupp och av jämställdhets-och mångfaldsgruppen.

Åtgärder vid akuta händelser

Se verksamhetshandboken - *Stödprocess vid diskriminering och kränkande behandling*

Om ett barn blir kränkt eller diskriminerad

Om du som vårdnadshavare, eller ditt barn, uppfattar att barnet blivit kränkt eller diskriminerad på förskolan anmäler du detta till förskolans personal eller ledning.

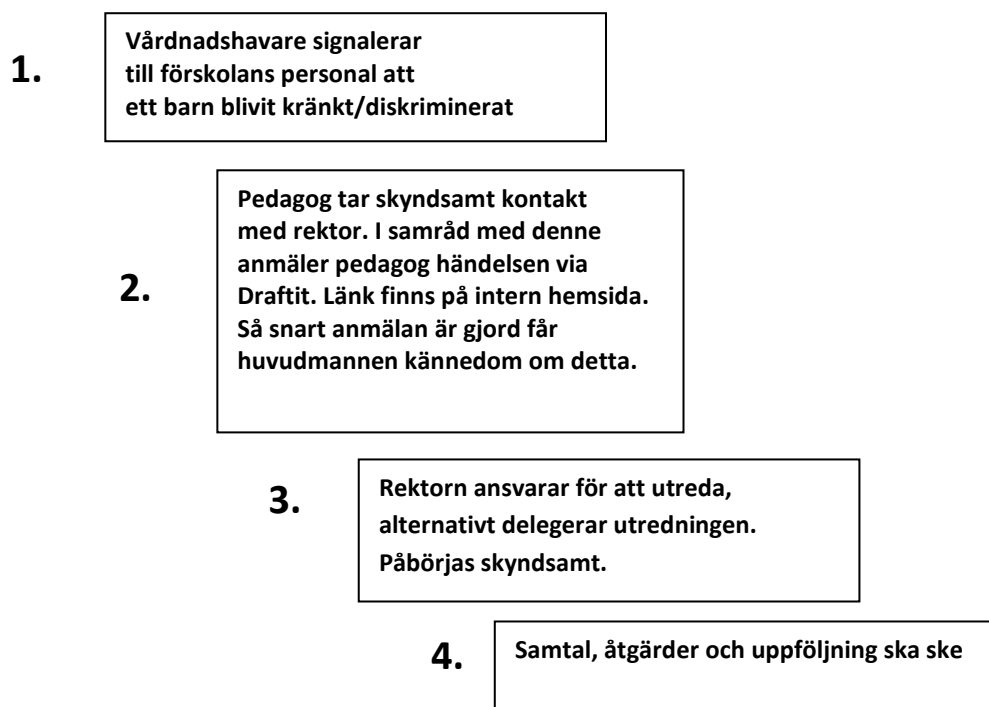
Uppge att du vill anmäla händelsen/situationen som kränkning/diskriminering av barn.

När en personal i förskolan upptäcker, eller får kännedom om att ett barn blir diskriminerad eller kränkt, har denne ansvar att skyndsamt informera rektor, samt i samråd med denne anmäla händelsen via Draftit. Samtidigt som en anmälan görs via Draftit, får huvudmannen direkt kännedom om detta.

Rektor är ansvarig för att utredning görs enligt kommunens fastställda rutin. Återkoppling ska lämnas till vårdnadshavare.

Tveka inte över att ta kontakt med personal eller ledning om du vill veta mer om detta. Vår målsättning är att Förskolan Lindeberga Milstenen Sjöängen ska vara en förskola där alla mår gott, utvecklas och trivs; Barn-Familjer-Personal.

Här ser du en förenklad version av den kommunövergripande mallen för hur ett kränkingsärende utreds.

Ditt barn och du är välkommen till oss!